Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

По виборах.

Коли пишемо „по виборах“, то маємо тут на гадці вибори з куриї громад сільских, на котру Русини майже виключно обмежають ся. Русини не здобули ся ще не то вже на стілько сили, але хочби лиш розуміня політичного і відваги, щоби брати живійшу участь у виборах з міст; о більшій посілости, котрої Русини не мають, нема й бесіди, отже можна сьміло сказати, що для Русинів вже по виборах, і о тім писати.

Сегорічні вибори до Сойму краевого з куриї громад сільских були під многими взглядами цікаві не лиш для Русинів але й для Поляків та принесли їм неодну несподіванку. Специяльно же для Русинів були они під многими взглядами ще й поучаючі.

Гляньмо лиш, серед яких обставин приступали Русини до виборів і як вела ся акция виборча.

„До діла, до діла, до діла!“ — кличе „Діло“ у вчерашній вступній статі своїй, написаній не то вже неполітично, але просто з дитинячим нерозумом і з удаваним болем, як той, котрий видить і чує то сам дуже добре, що завинив, але хоче оправдати ся перед і звалити вину з себе на других. Лиш злість в „Ділі“ по правді пробиває ся, але впрочім більше нічого. Потрійний поклик „Діла“: „До діла, до діла, до діла!“ — виглядає чисто на іронію і певно, що нікого до діла не загріє. Аж тепер до діла?! А чи-ж то не запізно?

Коли розходило ся о самі вибори, то чи ж не було досить часу від послідних виборів, або хоч би лиш в послідним році? А що у нас робило ся? Як підготовляла ся у нас акция виборча? Хто брав ся у нас до якоїсь орґанізациї, не кажемо вже роботи народної, але хоч би лиш до орґанізациї політичної? Коли свого часу піднесено у нас гадку орґанізациї народної роботи, то проводирі тодішні доказували, що передовсім треба нам орґанізациї політичної, треба товариства політичного, котре вже займе ся всею орґанізациєю і політичною і орґанізациєю народної роботи. Завязано наконець товариство політичне, на чолі народного руху станула „Народна Рада“ — і на тім конець. Від того часу минуло досить часу; на провінциї виростали товариства політичні, як гриби по дощи, але орґанізациї політичної як не було так і нема. Питаємо ся, що зробили всї ті товариства політичні почавши від Народної Ради у Львові? Як підготовили они ґрунт до акциї виборчої, коли вже не в цілім краю, то бодай в тих повітах, для котрих їх завязано? Говорено також богато о консолідациї народних сил, написало ся і „Діло“ о тім не мало; а деж та консолідация? Длячого-ж розбито первістний комітет центральний? Длячого замість сконцентрувати цілу акцию політичну, розбито еї і перекинено на кілька осередків на провінциї? Чи длятого, щоби догодити амбіциям деяких людий? Не шукаймо найбільшої причини лиха деинде, лиш у себе самих; не спихаймо вину на кого иншого, лиш удармо ся таки самі в груди! Ми приступали до акциї виборчої не сконсолідовані і не зорґанізовані. Пригадаємо лиш то, що ми далеко ще перед виборами звертали увагу на то, що у нас не робить ся нїчого, що центральні комітети виборчі як головний так і независимий не роблять нічого. Здано всю акцию на провінцию, а на провінциї так само розлад і заколот.

Але припустім, що ми були-би й сконсолідовані і зорґанізовані, що не було би у нас двох комітетів, що не було би й москвофилів — якіж були би тогди вигляди на успіх. Нам здає ся, що теперішні вибори дають нам аж надто добру науку. Добре то говорити о консолідациї і орґанізациї, коли єсть кого консолідувати і орґанізувати. Однакож на наш погляд — а ми то вже неразь доказували і тепер повтаряємо — нам треба насамперед виробляти материял до того. Теперішні вибори показують нам наглядно, що в случаях, в котрих треба числити ся зі всілякими чинниками, не досить єсть переводити консолідацию і орґанізацию лиш прихапцем, ad hoc, на час виборів, але треба над масами народу працювати ще й в инших напрямах, в напрямах, котрі, що так скажемо, консолідують і орґанізують людий самих з себе, що в акциї політичній одна і та сама тактика політична не завсїгди веде до цїли і що треба нераз конче змінити тактику, коли хоче ся бодай яку таку піль осягнути.

Маємо повний респект для людий, котрі кажуть, що все треба своїми силами виборювати, бо й ми того самого погляду. На чиюсь поміч не завсїгди можна спустити ся, бо остаточно не завсїгди хтось може помогти, хоч би й хотїв. Але коли вже спускаємо ся на власні сили, то берім ся лиш до того, що ними можемо зробити, користаймо коли можна із помочи, та не відкидаймо еї безусловно, лиш по при ню виробляймо власні сили, щоби колись можна працювати і без всякої помочи.

Що за тупоумність у „Діла“, що за вузкоглядність політична і нерозвага, коли оно приписує теперішним виборам аж таку вагу, що

Пожадані гайдуки.

(З сербского. — Л. Лазаревича).

(Конець).

Нараз став хтось дуже сильно гримати в двері, так, що они з лоскотом розскочили ся. На порозі стануло трох мужчин. Я міг лиш одного ліпше видїти. Був то хороший, молодий мужчина, на грудех мав ніби якийсь кірас, за поясом зброю, а в правій руці пістолет.

Я чув, як він крикнув грімко і остро: „Добрий вечер!“

Дївчина стала кричати. Я чув ще лиш, як Живко сказав до того чоловіка: Як Бог поможе, то не добре тобі поведе ся! Я ще лиш видів, як перелетїла головня через хату а відтак не міг вже нічого вирозуміти. То ті три мужчини, бачите, замкнули двері за собою і приступили близше та перейшли попри тоту шпару, через котру я доси виглядав. Я чув лиш крики, стогнанє, що хтось з кимсь боре ся і що Стана хоче ніби кричати, але еї хтось душать.

Лиш раз крикнув хтось голосно: Гайдуки! Гайдуки! [1])

Розуміє ся, що та подія і мене немало налякала. Я вхопив свій револьвер і пустив ся до дверий. В тій же хвили чую, що хтось через вікно каже „Пс!“ Я обернув ся.

— Пане, подайте мені борзенько Живкову рушницю, що висить он там на клинку! Не бійте ся! То я, Тимо Трифонів; не бійте ся, подайте лиш борзенько! Гайдуки напали на нас! Борзенько, борзенько!

Очевидно була велика небезпечність. Я зміркував борзо, що стало ся, та прийшов до того переконаня, що той чоловік то той Тимо, „шваб“, милий Стани. Гайдук чей не жадав би від мене, щобя я подав єму рушницю. Тепер прийшла черга на мене. Я дрожав як трепетовий лист, але витягнув ляшток з мого револьвера. Перший раз в моім житю почув я, на що ношу то орудиє з собою, а ще нині здає ся мені, що я більше бояв ся мого револьвера, як самих гайдуків. Як же мені убивати якогось чоловіка! То страшно!... Волїв би я, щоби...

— Піддайте ся! — крикнув хтось з надворку.

На той голос взялось мене якесь одушевляюче чувство! Я отворив двері й від себе та станув на порозі і змірив ся револьвером в стелю та крикнув:

— Піддайте ся! Піддайте ся!

На порозі побачив я якогось чоловіка, що змірив ся своїм пістолетом на тих трох гайдуків, з котрих один затикав Стані рот рукою, а тамтоті два вхопили Живка за горло і так тиснули, що бідачиско став цїлий синий та зелений.

Гайдуки пустили їх обоє. Один з них стрілив із свого пістолета на „освободителя“, а другий відтяв ятаганом [2]) ланцух, на котрім

[1]) Слово „гайдук“ єсть мадярского походженя: hajda значить: погонич, пастух; в множині hajduk = погоничі пастухи. Були то первістно пастухи, а відтак піше войско на Угорщині, котре наймало ся кождому, хто добре платив. Семигородский князь Бочкай надав був гайдукам в 1605 р. окремі землї на Угорщині (коло Дебречина) і шляхотство і від тогди аж до недавних часів уважали ся гайдуки за шляхту; їх округ (округ гайдуцкий) був независимий і они безпосередно були зависимі від краєвого правительства. В Сербії, Болгариї і на Молдаві звали гайдуками людий, що мстили ся на Турках і длятого крили ся в лїсах і горах. З того рода людий нині потворились з часом правдиві розбишаки і нині називають гайдуками лиш самих розбишаків. Здає ся, що ті гайдуки забігали аж в наші гори, бо у нас між гуцулами особливо на Буковині, задержалось в народї не лиш саме слово „гайдук“ але навіть і назва на танець (козак з присюдами). Танцюючи присїдають і тогди викрикують: Гайдук раз! Гайдук два! Гайдук три!

[2]) Ятаґан = турецкий довгий ніж. Для поясненя треба тут додати, що в Сербії декуди й до нині суть курні хати. В сїнех, котрі служать заразом за челядню кладуть огонь на земли, а над ним завішують на високім триніжку на ланцуху

каже: Русини яко самостійний чинник політичний перестали входити в рахунок. А то длячого? Длятого, що не вибрано послами пп.: Романчука, Антоневича, Короля, дра Олесницкого і Гурика? Чи хиба сї панове — то нарід руский? Мусїло би хиба вже дуже зле бути, мусїла би хиба Австрия перестати бути Австриєю або перетворити ся на таку державу як Росия, щоби Русини перестали входити в рахубу яко самостійний чинник політичний. Нинї слава Богу так вже стоїть справа руска, що Русини, хоч би не мали й одного посла в соймі, не перестануть бути чинником політичним, хиба що самі вречуть ся того, значить ся зроблять то, що зробили москвофіли—виречуть ся добровільно своєї народности і пристануть до якоїсь другої. Так далеко Русини ще не зайшли! Здаєсь, що й „Дїло" так не думало, коли написало так кольосальну дурницю. Оно лиш заголосило так по політичній смерти тих, у котрих партийність політична мала більше ваги, як справдїшний інтерес народний. Зійшли з поля політичного пп. Романчук, Антоневич і Король, виступили на то поле пп.: Заячківский, Кульчицкий, Каратницкий. Що тамті робили і зробили, знаємо; що сї будуть робити і зроблять, ще не знаємо. Чим впрочім гіршi сї нові мужі від тамтих давних, або чим тамті лїпші від сих? Прецї за двома з них і само „Дїло" промавляло. Чи єсть ще тут причина аж до такого висновку, який робить „Дїло" з теперішних виборів. Инша річ, коли „Дїло" в своїм голосї розуми поставило цїлість за часть, нарід руский, Русинів, за кількох давних послів та їх приклонників. Ба, коли у „Дїла" тілько й Русинів, що ті посли разом з їх приклонниками, то й не дивниця, що „Дїло" так голосить.

А всеж таки „Дїло", хоч і як єму може бути прикро, що перепали або не вийшли люди з его табору, повинно було мати на стілько розваги політичної, коли оно ще справдї хоче бути народно-руским орґаном політичним, щоби не пускати в сьвіт такої просто шкідливої бо деморалїзуючої неправди. Оно жалує ся і каже, що на місци Романчука засяде в соймі байдужний Русин-правительственник. (То ще питане, на котре „Дїло" не могло би відповісти катеґорично). А хто-ж виноватий тому найбільше, що серед Русинів вироджує ся байдужність, як не така політика і така тактика політична, як та, котрої придержує ся „Дїло" і єї табор, а котра відбирає кождому навіть горячїйшому патріотови охоту і відвагу до роботи? Ми так чорно не дивимо ся на стан народної справи як „Дїло", бо хоч і видимо, що вибори не випали так, як могли бути випасти, то все-таки не випали зовсїм зле, але під певним взглядом навіть лїпше, а то длятого, що теперішні посли, о скілько то можемо зміркувати, дають більшу пoруку згідности і солїдарности в поступованю, а що-до питаня національного, то вже певно анї одного з них не буде дїлити така велика пропасть як дїлила п. Романчука від дра Антоневича.

Коли-ж то стане ся правдою, що „Дїло" написало: „А ми — не зломані анї не прибиті, але з подвійною, з потрійною силою возьмемо ся до працї народної на всїх полях, а именно також до викоріненя лизуньства і хруньства" — то будуть се також добрі наслїдки з теперішних виборів. Лиш нам якось не хоче ся вірити в ті слова, бо з них віє страшенним холодом і байдужностию і як би лиш для ефекту кінчить їх „Дїло" словами: „До дїла, до дїла, до дїла!" Коли-ж то таки мимо нашого недовіря правда, то ми кажемо: Щасть Боже!

Перегляд політичний.

З Відня доносять, що Люеґер, проводир антисемітів переговорює тепер з лїбералами в справі складу ради громадскої і визначеня в нїй становища лїберальній меншости. До заряду мало би увійти шість лїбералів, а крім того один лїберал мав би бути вибраний віцебурмістром. Linz. Volksblatt. каже, що побіда антисемітів у Відни мусить відбити ся також на парляменті, бо годі, щоби правительство числило ся з партиєю, котра тепер програла так важну кампанїю.

Кажуть, що при маючих розпочати ся переговорах в справі угоди з Угорщиною має Угорщина зажадати, щоби австро-угорский банк був роздїлений на угорский і австрийский. Оба банки звяжуть ся відтак картелем що-до веденя інтересів.

Англійскі ґазети доносять, що послїдні переговори российского мінїстра справ заграничних кн. Лабанова з французским мінїстром Ганото мали на цїли установлене контролї над порозумінєм обох держав, котру мав би сповняти цар. Росия, кажуть, боїть ся, щоби Франция не використала дружби Росиї для противних российским інтересам цїлий.

По великих трудах удало ся Японцям заняти часть Формози і тепер поступають они в глубину острова. Военна сила Японців на Формозї виносить тепер 60.000 людий.

Новинки

Львів дня 28 вересня 1895.

— Перенесеня. Ц. к. Дирекция почт і телєґрафів перенесла почтового официяла Брон. Цїхановича з Дембицї до Кракова і придїлила его до служби при ц. к. почтовім урядї на зелїзничім двірци.

— Віцепрезидент Намістництва п. Лїдль повернув вчера до Львова і обіймив урядоване.

— Почетне горожаньство надали дня 26 с. м. на своїх засїданях ради міскі в Ряшеві і в Кольбушовій Е. Е. п. Намістникови гр. Казимирови Баденїому.

— Впреосьв. митрополит Сильвестер Сембратович довершив в недїлю сего тиждня посьвященя церкви в Красові, а зараз в понедїлок церкви в Хоросні (оба села в львівскім повітї).

— Нове обильне жерело нафти. З Ропицї рускої, в горлицкім повітї, пишуть: Недавно розпочала галицка нафтова спілка вертїти за нафтою в Ропици руский. Дня 24 вересня с. р. в глубинї 190 метрів наступив такий сильний вибух ропи, що не було способу затамувати єї і сотки бочок ропи пішло до сусїдної річки Сукізки. По кількагодинній тяжкій роботї, тим більше, що она відбувала ся цїлком на потемки, бо вибух наступив вечером і не можна було ужити сьвітла задля небезпечности вибуху ґазів, удало ся вкінци замкнути закіп і справити ропу до збірників. В той спосіб за перших 20 годин зібрано около 800 бочок ропи. Той закіп названо „Вариат ч. 2", а то задля подібности з закопом „Вариат ч. 1" в Потоці, одним з найобильнїйших в Галичинї. Отворене того закопу має велике значінє для цїлого горлицкого повіта, бо цїни ґрунтів підуть значно в гору і місцеві робітники будуть мати великий заробок.

висів котел над огнем. Вода з кітла вилила ся на огонь і в тій хвили загасила его. Роздали ся відтак ще два вистріли, а опісля стало зовсїм темно.

Я стріляв раз пораз в стелю, щоби додати собі відваги, отже уважав добре, щоби когось не поцїлити. В хатї зробив ся страшенний заколот.

Нараз виджу, як якийсь чоловік — котрий, того я не міг розпізнати — пхає другого до тої комнати, де я спав, ба таки трутив туди і засунув засувку. Другого видів я, як утікав дверми, підчас коли незадовго по тім ще одного вапхали знову до комнати і засунули за ним засувку. Настала знов якась бійка. Видко, що ще лиш двох було в челядни.

— Зажди, я тебе навчу, як рабувати! — крикнув один. — Огонь став тимчасом знову розгарати ся.

— Та не мене, Тиме! — крикнув Живко і повалив ся на землю, коли дістав з цїлої сили кулаком межи очи. В тій же хвили почули ся з надворку голоси і крики. З'явив ся Уґричич і всї домашні, а кождий з них держав в руцї, що наборзї міг вхопити. Один з них приніс також сьвітло. Всї розглядали ся перепуджені і здивовані доокола та стали розпитувати ся о все.

Прибігли й сусїди, так, що незадовго зробив ся страшенний крик. Хата й цїле обійсте були повні людий. Кождий допитував ся о щось, а всї нараз говорили. Посеред челяднї, або таки лїпше сказавши посеред сїний, стояв молодий, здоровий і сильний мужчина убраний як чайкіст. Отже то Тимо! З криком обступила его зараз товпа, а він сам мовив заклопотаний.

Живко, цїлий в крови, чіхав ся поза уши і відповідав неохотно на ставлені єму питаня. Стана стояла в кутику, блїда як стїна, і не могла прийти до себе.

Ба наконець з'явив ся й начальник громади та писар, оба узброєні, так само й учитель, котрий узброїв ся в ногу від лавки.

— Що тут такого?... Що за нещастє стало ся?

Живко чіхав ся в потилицю.

— Та що стало ся?

— Та онтой проклятий Никодиє напав на нашу хату, та як би не отсей — він показав при тім засроміленим на Тиму — то я би певно вже не жив і Бог знає, що було би ще стало ся.

— Деж они? Гей люди, на поміч! Давайте рушницї! Гонїть за ними! Борзенько!— почав кмет[3]) і собі кричати.

— Утекли вже! — відповіли єму.

— Що утекли? — відозвав ся на то Тимо. — Один утік, то правда, але другі сидять вже в клїтцї — і показав при тім рукою на двері від моєї комнати.

— Ну, то певно утекли вікном — відозвав ся я на то.

— Ба, коли-б ваш пандур не стояв під вікном і не сторожив.

— Беріть за зброю! Обступайте хату! А стережіть ся кождий, бо они будуть боронити ся! — приказував начальник громади.

— Подайте менї яку сокиру! Їх пістолєти лежать ось тут на землї. — І справдї лежали.

Тимо приступив до дверий і хотів їх отворити, але они були із середини замкнені. Взяв отже сокиру в праву руку і потиснув колїном добре в двері, а они з лоскотом розломили ся. Але в тій хвили роздав ся вистріл; куля скинула Тимови шапку на землю і полетіла на вишку. Ми всі забули на оба Живкові пістолєти, що висїли на столї, а котрі тепер станули розбишакам в пригодї.

— На перед, братя! — кричав кмет. — На перед писарю, у тебе рушниця!

Гайдуки хотїли ще ставити опір, але коли Тимо став вимахувати сокирою на всї боки, покидали они свої ятаґани і піддали ся. В стїні почали вже були робити своїми ножами діру і як би ми були ще підождали, були би нам певно втекли. Ми їх звязали. То був звісткий ватажко розбишаків Никодиє з одним із своїх товаришів.

— Видай ще третого, Андрію! — крикнув Тимо.

— Якого третого? — спитав завізваний.

— А того, що сторожив — відповів Тимо. — Я знайшов его під вікном на сливцї і пандур отсего пана — ваш Андрій — звернув ся він тут до мене — пильнував его.

— З тебе, Тиме, таки справдешний Кралевич Марко!

Через цїлий той час стояв Живко задуманий. Раз глянув на Тима, але відтак спустив знову очи в долину, аж наконець в поперек хати пустив ся до него. Станув лицем до Тима, але не подивив ся єму в очи, і сказав:

— Тиме, друже, не гнївай ся на мене. Дякую тобі як братови! Ти знаєш.... той... і сльози станули єму в очах. — Коли хочеш,

---

кітлик в котрім або щось варять або гріють воду. Ланцух привязують до трипіжка мотузками.

[3]) Кмет = війт, начальник громади.

— **Холера.** Дня 26 с. м. занедужали на холеру в Тернополи дві особи, одна виздоровіла, одна померла. — В Острові, тернопільского повіта, занедужали дві особи і умерли. — В Буцневі, того-ж повіта, стан незмінений. — В Стоянові, каменецкого повіта, померла в послідних днях одна особа, в відходах котрої відкрито вчера також заразини азийскої холери.

— **До руских паралельних кляс при коломийскій ґімназиї** вписало ся на сей рік шкільний учеників: до першої кляси 68, до другої 36, до третої 30, до четвертої 22, а до приготовляючої 25; разом 181. Не мало причиняють ся до розцьвіту рускої ґімназиї щирі змагання управителя та учителів, що без огляду на свій обовязок працюють з повним посьвяченем над осьвітою і вихованем дітий, а надто і прихильвість високих властий шкільних до сеї нової інституциї, додає повної заохоти до спільної тяжкої праці. Заходами-ж учительства та ревного катихита о. Кульчицкого отворено сего року платний інститут для учеників руских кляс низшої ґімназиї, а надзір ведуть добровільно члени учительского збору, та її є надія, що при жертволюбности публики в слідуючім році можна буде збільшити число місць, а навіть умістити безплатно кількох пильних учеників.

— **Новий уряд почтовий** війде в жите з днем 1 жовтня с. р. в місцевости Славску, стрийского повіта на зелізничім двірци. До обсягу доручень того уряду будуть належати громади: Славско, Хащоване, Єленковате, Рожанка вижна, Рожанка нижна, Волосянка.

— **Самоубийчий замах дитини.** З Відня доносять, що дванайцятьлітна дівчина Блюнцерівна положила ся вчера на шинах наддунайскої зелізниці в самоубийчім намірі. Однако зелізничі сторожники побачили ще в час лежачу на шинах дитину, забрали еї звідтам і відвели на поліцию. При полициинім слідстві зізнала Блюнцерівна, що дома били еї родичі немилосердно і що она длятого хотіла собі видобрати жите.

— **Делікатний розум.** Під таким заголовком оповідає одна варшавска ґазета о таких двох випадках: Один молодий жидик, бачучи, що отвирає ся нова улиця і будують ся в ній камениці, одна за другою, отже вивозить ся множество піску з копаних фундаментів, виарендував за півдармо велику пусту площу в сусідстві і обгородив еї дошками. Відтак позволив фірманам звозити той пісок на свою площу, замість вивозити его за рогачки. За тоту прислугу велів собі очевидно платити по 15 копійок від фіри. Фірмани згодили ся охотно, бо не потрібували платити від кождої фіри рогачки і обертали возами більше разів на день. Коли вже ціла площа була засипана піском, прибив жидик таблицю з написею: „Склад піску“, сів на столець і почав продавати свій товар піскарям на мішки, цебрики, а найчастійше на фіри, по 50 копійок за віз. То знов подобало ся дуже піскарям, бо воліли платити жидови 50 копійок за пісок „польовий“ і продавати его за „висляний“, як їздити над Вислу по правдивий „висляний“ і платити по 75 копійок від фіри.... Отже жид товару цілком не купив, а продавав его по 65 копійок від фіри.— Другий подібний випадок лучив ся також в Варшаві за Вольскими рогачками. Там купив жид великі болота і трясависка за будь що і розголосив, що позвалає всім фірам звозити на свій ґрунт сьміте, землю, пісок, цеглу і т. ин. відпадки по 5 копійок від фіри, а навіть і за дармо. Добродушні фірмани засипали за кілька тижднів цілковито болота і багна і утворили гарний, рівний і сухий ґрунт, так, що промисний жид попарцелював цілу площу і продає еї під будову домів десять разів дорожше як купив.

— **За дармо переночував.** До готелю „під Тигром“ у Львові заїхав оногди в ночи якийсь прилично одітий мужчина з великим пакунком. На мельдунковій карті записав ся яко Евгений Мандишевский з Бродів, а переночувавши, вийшов до міста і більше не вернув. Коли готелева прислуга стала оглядати полишений пакунок, пересьвідчила ся, що там було лише сухе листє і галузє.

— **Град на Буковині.** Після урядового справозданя буковиньского правительства, було на Буковині 1892 року 15 днів, в котрих падав град. З них припало на місяць май 1, на червень 5, на липень 6, а на серпень 3 дни. Град наробив шкоди в 40 громадах на просторі 4981 гектарів 2386 господарям. На всі ті шкоди було лише 24 господарів обезпечених, з чого показує ся, що на Буковині ще дуже мало розповсюднений звичай обезпечувати збіже від граду. Шкоди виносили в згаданім році разом 96.621 зр.

— **Викопи в старім княжім замку в Сучаві.** Міністерство шкільництва дало консерваторови проф. Ромсторферови наказ, систематично перешукати старий княжий замок в Сучаві і призначило на ту ціль 300 зр. В Сучаві заложив ся комітет з старостою Дузінкевичем на чолї, і завдяки помочи зі сторони ради міскої зачато з днем 6-го серпня розкопи, при чім винайдено деякі старі річи артистичної вартости. Їх поміщено в монастири, де їх можна безплатно оглянути.

— **Пчоли вигріли курята.** У одного француского пасічника здохла квочка на яйцях. Пасічник не міг нігде другої квочки роздобути, а тут шкода ему було добре підсаджених яєць. В такім клопоті прийшло ему на гадку вложити яйці в улий. Як загадав так і зробив. Обвив всї яйці в два листи бавовни, зробив відповідне місце в улию і вложив їх там. Як відомо, має улий в середині 38°Ц. теплоти, а такої теплоти потрібують і яйці, аби з них вилїзли курята. По двох тижднях вилущила ся більша часть курят. Німецкі часописи заохочують пасічників до дальших проб, а скоро би они оправдали ся, то пчільні улиї були би найліпшою штучною машиною до виплоджуваня курят.

— **Померли:** О. Ілия Левицкий, парох в Щавнім, в 74-ім році житя а 50-тім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Заведене нової тарифи для безпосередного руху особового зі стациями ц. к. упр. північної зелїзниці Цїсаря Фердинанда. З днем 1 жовтня 1895 увійде в жите нова тарифа для безпосередного руху особового поміж стациями ц. к. упр. зелізниці північної Цїсаря Фердинанда з одної, а стациями ц. к. австр. зелїзниць державних з другої сторони; дальше поміж стациями ц. к. австр. зелїзниць держ. через ц. к. упр. зелїзницю північну Цїсаря Фердинанда і поміж стациями ц. к. упр. зелїзниці північної Цїсаря Фердинанда через ц. к. австр. зелїзниці державні. Через заведене повисшої тарифи зносить ся тарифу з 1 липня 1893 як також тарифу з 1 серпня 1893 для безпосередного руху особового поміж стациями ц. к. австр. зелїзниць держави., а стациями моравско-шлезкої зелїзниці центральної, ц. к. упр. зелїзниці північної Цїсаря Фердинанда і ц. к. упр. Остравско-Фрідляндскої зелїзниці. Примірники сеї нової тарифи можна дістати в дотичних зарядах зелїзничих по ціні 30 кр.

Телєграми.

Прага 28 вересня. Чехи хотіли вчера по полудни на кількох улицях поприбивати чеські написи, але поліция не допустила.

Триест 28 вересня. В процесі за демонстрациї з дня 20 с. м. засуджено тут 10 молодих людий на арешт від двох неділь до двох місяців.

Софія 28 вересня. Дотеперішний аґент болгарский в Букарешті Станцьов має стати репрезентантом болгарским у Відни.

то будемо жити в дружбі як товариші. Помирім ся та поцілуймо ся на знак братної згоди!

Тимо не сказав на то ані слова, лиш обтер собі рукавом губи і оба поцілували ся.

Але тепер вже стали всі вихвалювати та подивляти Тимове діло, а Живко тимчасом роздув огонь і попелом засипав Тимови рану на голові.

— Тепер же почестуй нас — відозвав ся писар громадский. Дістанеш преці визначених за зловлене Никодиї двіста дукатів....

Тиму ніби щось аж укололо, коли то почув. Він глянув борзо на Стану, зачервонів ся по самі уха і став таким заклопотаний, що вже пустив ся до дверий і хотів втікати.

Та зажди же, а ти-ж куди? — відозвав ся Живко, котрий порав ся доси коло огню і не чув, що писар говорив. — Гадаєш, що я тебе пущу з моеї хати?

* * *

Вже змеркало ся. Розбишаків звязано ще лїпше і відставлено до арешту. Горівка поплила струями. Живко і Тимо стали одна душа і одно тіло.

— Та же я тебе знав — розуміє ся! Бігме, що ти такий сильний як земля! — казав Живко.

А Стана?... Она як та дитина, що плакала за забавкою гіркими сльозами, доки аж еї не дістала. З своїм червоним як ягода личком, на котру упала сьвіжа роса, та з своїми сьвітячими очима виглядала она прекрасно.

* * *

На Покрови видів я на ярмарку Тиму з Живком і Стану з еї мамою. Стана мала вже як молодиця „конджу“ на голові. Я чув також, як Тимо кликав вже Живкову маму „нене“. Случайно зійшов ся я також зі старостою повітовим. Я пригадав собі цілу ту пригоду і питаю его:

— Скажіть мені, хто то той Тимо і що то за чоловік?

— Спокійна і честна душа — відповів староста. — Він родом „з тамтого боку“ і служив у войску. Коли один угорский офіцир оскорбив і зганьбив его народність, він вдарив офіцира кольбою від карабіна в груди, а відтак утік до Сербії.

* * *

Зробив ся поволи вечер, а всі танцювали „кола“[4]) безупинно і чим раз скорше. Тимо таки не переставав танцювати; він вже був тепер так само убраний як і другі, навіть реміні від своїх ходаків повязав наперехрест так само як і Живко.

Люди товпили ся і попихали ся на всі боки, співали і кричали. А порох був такий, що можна було удушити ся. Смажили печеню, стріляли з рушниць, розбивали фляшки, дуди гуділи, від страв ніс ся милий запах — а Живко убраний по сьвяточному, не міг нахвалити ся свого шурина:

— Отто вам юнак; готов ловити і за голу шаблю! Ще той не вродив ся, що ему би дорівнав! Нема такого другого на сьвіті — такий з него справедливий, щирий Серб.

[4]) Коло = сербский танець, в котрім танцюючі беруть ся за руки і стають в колесо. Здає ся, що від сербского „кола“ пішла й наша назва „коломийка“.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.